

Beleidskader bijdrageregeling begeleiden van ex-gedetineerden voor wonen en werken voor 2017

1. Inleiding

Het Tweede Kamerlid Van der Staaij heeft bij de begrotingsbehandeling van het Ministerie van Veiligheid en Justitie voor het parlementaire jaar 2014–2015 op 21 november 2013 de volgende motie ingediend:

‘Overwegende dat trajecten voor begeleiding rond werken en wonen voor ex-gedetineerden noodzakelijk zijn voor een succesvolle re-integratie in de maatschappij en het beperken van recidive; overwegende dat samenwerking tussen Rijk, gemeenten en maatschappelijke instellingen hierbij van groot belang is voor vrijwillige nazorg die naadloos aansluit op de justitiële titel; verzoekt de regering structureel 2,5 miljoen euro ter beschikking te stellen voor trajecten voor begeleiding rond wonen en werken voor ex-gedetineerden alsmede voor vrijwillige nazorg in aansluiting op justitiële titel onder de voorwaarde dat aanvragende instellingen of gemeenten zorgen voor cofinanciering van 25% en dit in 2014 te dekken uit artikel 92 (nominaal en onvoorzien en structureel uit de beleidsbudgetten van artikel 34 (sanctietoepassing))’

Op basis van de motie is een subsidiebeleidskader begeleiden van ex-gedetineerden voor wonen en werken in 2014, 2015 en 2016 tot stand gebracht. Inmiddels is gebleken dat de aan (uitsluitend) gemeenten ter beschikbaar gestelde gelden een stimulans zijn voor gemeenten om gezamenlijk of met particuliere organisaties projecten op het terrein van wonen en werken voor (ex)gedetineerden te financieren. Besloten is om deze gelden voor dezelfde doeleinden ter beschikking te blijven stellen voor 2017. Daarbij is gekozen om deze gelden door middel van een bijdrageregeling en niet meer via een subsidie te verstrekken. Daartoe dient het onderhavige beleidskader. De subsidietitel (titel 4.2) van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is niet van toepassing op onderhavige Beleidskader. Titel 4.4. van de Awb (de titel over bestuursrechtelijke geldschulden) blijft wel relevant voor onderhavige Beleidskader. De bijdragen worden namelijk verstrekt door middel van een voor bezwaar en beroep vatbare beschikking, waardoor ingevolge artikel 4:85 van de Awb laatstgenoemde titel van toepassing is.

Gelet op het hoge aantal gezamenlijke aanvragen van gemeenten onderling en namens gemeenten voor maatschappelijke instellingen is er voor gekozen om ook in 2017 eenzelfde inhoudelijk opzet te hanteren als in de voorgaande subsidiebeleidskaders.

Voor 2017 worden de bijdragen verdeeld op grond van de uitstroom van gedetineerden in 2015.

Hieronder wordt geschetst welke trajecten voor een bijdrage in aanmerking komen en welke spelregels gelden bij de verstrekking van de bijdragen aan gemeenten. Dit Beleidskader is van toepassing op trajecten voor (ex-)gedetineerden gestart of lopend in 2017. Dus ook trajecten die gefinancierd zijn op grond van subsidiebeleidskader 2016 en die in 2017 doorlopen, kunnen voor een bijdrage op grond van dit Beleidskader in aanmerking komen. In paragraaf 2 wordt aandacht geschonken aan de doelstelling en de uitgangspunten van het Beleidskader. Paragraaf 3 geeft de reikwijdte van het Beleidskader weer aan de hand van de beoordelingscriteria en in paragraaf 4 wordt helderheid geboden over de verdeelsleutel. Paragraaf 5 gaat over de toekenning en paragraaf 6 over de verantwoording.

2. Doelstelling en uitgangspunten

Een veilige samenleving en het terugdringen van recidive zijn doelstellingen waarop dit kabinet zwaar inzet. Een goede opvang van ex-gedetineerden in de samenleving na de detentie vermindert de kans op recidive. In dit kader zijn wonen en werken van groot belang. Daarom was en is de motie Van der Staaij een stimulans voor het huidige beleid.

Net zoals de in 2014, 2015 en 2016 tot stand gekomen beleidsregelingen is de doelstelling van dit Beleidskader om trajecten op het terrein van wonen en werken voor ex-gedetineerden te stimuleren. Er is voor gekozen de gemeenten zoveel als mogelijk ruimte te bieden om te bepalen welke trajecten

¹ TK 2014–2015, nr. 33750, VI.

op het terrein van wonen en werken zij willen inzetten voor deze doelgroep. Uitgangspunt is immers de gemeentelijke (beleids)autonomie: zij bepalen welke trajecten passen binnen het gemeentelijk nazorgbeleid. De gemeente kan het beste beoordelen welke trajecten noodzakelijk zijn voor ex-gedetineerden die zich vestigen in de desbetreffende gemeente.

Dit Beleidskader sluit aan bij het gemeentelijk beleid op het terrein van nazorg voor ex-gedetineerden en bevordert een integrale aanpak op de vijf basisvoorwaarden voor re-integratie: werk & inkomen, zorg, identiteitsbewijs, schuldhulpverlening en wonen. De motie richt zich op trajecten voor begeleiding van ex-gedetineerden naar wonen en werken. Deze motie wordt zo opgevat dat zij een integrale aanpak op de vijf basisvoorwaarden voor re-integratie stimuleert met als uiteindelijk doel dat een duurzame oplossing voor de ex-gedetineerde wordt bewerkstelligd op het terrein van wonen en werken. Dit betekent dat de trajecten niet uitsluitend betrekking hebben op het terrein van wonen en werken. Het is onder andere mogelijk dat trajecten hun pijlen richten op andere basisvoorwaarden, bijvoorbeeld schuldhulpverlening, of trajecten die het sociale netwerk van de ex-gedetineerde versterken waardoor de kans van de ex-gedetineerde op een duurzame oplossing op het gebied van wonen en werken wordt verhoogd.

Dit Beleidskader neemt tot uitgangspunt dat gemeenten een cruciale rol spelen bij de nazorg voor ex-gedetineerden. Daarbij bestaat de mogelijkheid dat gemeenten samenwerking zoeken met maatschappelijke organisaties. Gemeenten kunnen een bijdrage aanvragen, ook met het oog op dergelijke samenwerking. Daartoe kunnen gemeenten een aanvraag indienen op grond van onderhavig beleidskader. Dit kan bijvoorbeeld binnen de regio van een Veiligheidshuis en/of met maatschappelijke organisaties. De Veiligheidshuizen waarin de partners in de strafrecht- en zorgketen samenwerken, kunnen op verzoek van de gemeenten een faciliterende rol op zich nemen bij het bieden van nazorg. De gemeente kan dat in haar aanvraag aangeven.

Uitgangspunt is de administratieve lasten bij de verstrekking van de bijdrage zo laag mogelijk te houden. Daarom is een minimaal aan te vragen bijdrage van € 5.000,- opgenomen. Dit leidt ertoe dat gemeenten die onder dit bedrag uitkomen, de samenwerking met andere gemeenten zullen moeten opzoeken om in gezamenlijkheid met één gemeente als penvoerder een bijdrageaanvraag in te dienen.

3. Beoordelingscriteria

In deze paragraaf wordt de reikwijdte van het Beleidskader geschetst. Aan de hand van de volgende criteria worden de aanvragen voor de bijdragen beoordeeld en kan de omvang van de bijdrage worden bepaald. Voor iedere gemeente geldt een maximumbedrag dat voor het betreffende jaar aan bijdrage(n) kan worden aangevraagd en verstrekt.

Doelgroep

Ex-gedetineerden worden gedefinieerd als legaal in Nederland verblijvende, justitiabelen van wie de detentie of de justitiële titel in 2016 of 2017 is beëindigd en die zich in 2016 of 2017 na detentie vestigen in een Nederlandse gemeente, behorende tot het Europese grondgebied van het Koninkrijk. Voor dit Beleidskader geldt dat uitsluitend een gedetineerde in de zin van de Penitentiaire beginselenwet in aanmerking komt voor een in dit Beleidskader gefinancierd traject.

Traject

- Een traject bestaat uit activiteiten gericht op ex-gedetineerden voor begeleiding rond wonen en werken.
- Een ex-gedetineerde kan deelnemen aan verschillende trajecten en een traject kan betrekking hebben op meer dan één ex-gedetineerde.
- Een traject is een onderdeel van een integrale aanpak op de vijf basisvoorwaarden voor re-integratie – werk & inkomen, zorg, identiteitsbewijs, schuldhulpverlening en wonen – teneinde een duurzame oplossing te bewerkstelligen op het gebied van wonen en werken. Daarbij kunnen als onderdeel van het traject ook activiteiten worden aangeboden die het sociale netwerk van de ex-gedetineerde versterken.
- Een traject kan starten tijdens de detentie. Alleen voor de activiteiten die in 2017 plaatsvinden worden bijdragen verstrekt.

Kostensoorten

- Voor een bijdrage komen alleen trajectgebonden kosten in aanmerking: bijvoorbeeld de kosten voor begeleiding, cursus/scholing/training, re-integratieactiviteiten, sollicitatiebegeleiding voor ex-gedetineerden etc.
- Organisatiekosten – kosten die eventueel worden gemaakt om een traject mogelijk te maken,

bijvoorbeeld personele kosten, administratie, overhead – komen niet voor een bijdrage in aanmerking. Wel kan de aanvrager hiervoor de verplichte cofinanciering inzetten. De cofinanciering wordt verderop in dit hoofdstuk toegelicht.

- De volgende kostensoorten komen eveneens niet voor een bijdrage in aanmerking:
 - huur (deze uitzondering ziet niet op trajectkosten voor begeleid wonen);
 - inkomensgerelateerde uitkeringen ter vervanging of ter verhoging van een Wajong, bijstand, WW, WIA of andere uitkeringen;
 - (medische) zorg- en behandelkosten, en
 - en kosten voor aanschaf van een identiteitsbewijs.
- De kosten moeten in het kalenderjaar 2017 worden gemaakt. Om de verantwoording gelijk te laten verlopen aan het kalenderjaar is besloten die kosten voor een bijdrage in aanmerking te laten komen, die in het kalenderjaar daadwerkelijk worden gemaakt. Ter illustratie: De kosten voor een traject dat in 2016 is gestart en in 2017 doorloopt mogen vanaf 1 januari 2017 met de bijdrage gefinancierd worden, mits de kosten in 2017 zijn gemaakt. De kosten voor trajecten, die in 2016 starten en doorlopen in 2017 vallen tot 31 december 2016 onder de subsidietoekenning 2016, voor zover deze kosten daadwerkelijk in 2016 zijn gemaakt.

Aanvraag

- De aanvrager is één gemeente of één gemeente die ook namens andere gemeenten, bijvoorbeeld binnen de regio van een Veiligheidshuis, dan wel ten behoeve van samenwerking met een maatschappelijke instelling, een aanvraag voor een bijdrage indient. Een maatschappelijke instelling kan niet zelf (al dan niet als mede-aanvrager) een aanvraag indienen. Het totale bedrag wordt uitgekeerd aan de aanvragende gemeente die toeziet op een verantwoorde inzet van de totale bijdrage.
- Minimaal 25% van de totale kosten van de trajecten dient door de gemeente dan wel de maatschappelijke organisatie te worden gefinancierd (cofinanciering). Tot deze 25% kunnen bestaande activiteiten worden toegerekend, waaronder zowel organisatiekosten als personele kosten van de aanvrager of de maatschappelijke instellingen. In bijlage 1 is per gemeente het minimum aan cofinanciering weergegeven. Ter illustratie: indien een gemeente trajecten wil inzetten waarvan de totale kosten € 10.000,- bedragen, dan dient de gemeente minimaal 25% ofwel € 2.500,- te cofinancieren. Voor een bijdrage komt dan maximaal een bedrag van maximaal € 7.500,- in aanmerking, met inachtneming van de verdeelsleutel die onder hoofdstuk 4 nader wordt toegelicht.
- Het totale budget voor te verstrekken bijdragen bedraagt voor 2017 € 2.400.000,-;
- Het maximumbedrag per gemeente wordt bepaald door de verdeelsleutel, die onder hoofdstuk 4 nader wordt toegelicht.
- Het minimum aan te vragen bedrag voor een bijdrage bedraagt € 5.000,-.
- De aanvraag kan toezien op verschillende trajecten gericht op de vijf basisvoorwaarden voor re-integratie.
- De gemeente dient bij de aanvraag aan te geven hoeveel ex-gedetineerden zij beoogt te bereiken.
- Vanaf 1 oktober tot 15 november 2016 kunnen aanvragen worden ingediend bij E.S.F. Bureau Noord. Aanvragen kunnen elektronisch worden ingediend bij E.S.F. Bureau Noord. Het aanvraagformulier is op te vragen via: Projectenbureau.DJI@dji.minjus.nl. De aanvraag dient voor de sluitingsdatum compleet te zijn aangeleverd onder vermelding van 'Beleidskader bijdrageregeling begeleiden van (ex)-gedetineerden Wonen en Werken 2017'.

Verstrekking van bijdrage

- Een aanvrager kan een aanvraag indienen tot het maximum dat de gemeente(n) toekomt op grond van de onder hoofdstuk 4 gegeven verdeelsleutel.
- Door de Divisiedirecteur Gevangeniswezen/Vreemdelingenbewaring van DJI wordt, namens de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie, een beschikking met daarin de toegekende bijdrage toegezonden.
- Voor dit Beleidskader is het subsidiariteitsbeginsel van toepassing: indien trajecten op andere wijze hetzij uit subsidie, hetzij door middel van een andere bijdrage, hetzij op grond van een uitkering worden gefinancierd of te financieren zijn, komen deze trajecten niet voor een bijdrage op grond van dit Beleidskader in aanmerking.

4. Verdeelsleutel

Per gemeente wordt maximaal het volgende bedrag aan bijdrage toegekend:

De uitstroom van het aantal gedetineerden uit detentie in 2015 in een gemeente
De totale uitstroom van gedetineerden in 2015

X € 2.400.000,-

In bijlage 1 wordt een overzicht van het maximale bedrag aan bijdrage per gemeente gegeven.²

5. Beschikking

In de periode van 15 november 2016 tot 1 januari 2017 wordt bekend gemaakt welke aanvragen van welke gemeenten voor een bijdrage in aanmerking komen. Bekendmaking vindt plaats door middel van het toezenden van een beschikking. In het geval dat een incomplete en/of onjuiste aanvraag wordt ontvangen, kan dit leiden tot verzending van de beschikking na 1 januari 2017.

6. Verantwoording

In deze paragraaf wordt verstaan onder aanvrager: de gemeente aan wie de bijdrage is verleend.

6.1. Aanvragers waaraan een bijdrage tot € 25.000,- wordt toegekend

Voor een aanvrager die een bijdrage ontvangt tot € 25.000,- wordt de bijdrage bij eenmalige beschikking vastgesteld en zo spoedig mogelijk na 1 januari 2017 uitbetaald.

De aanvrager is verplicht om:

- onverwijld een schriftelijke melding te doen zodra aannemelijk is dat de activiteiten waarvoor de bijdrage is verstrekt niet, niet tijdig of niet geheel zullen worden verricht of dat niet, niet tijdig of niet geheel aan de aan de bijdrage verbonden voorschriften zal worden voldaan.

6.2. Aanvragers waaraan een bijdrage gelijk aan of boven de € 25.000,- wordt toegekend

Aan een aanvrager die een bijdrage boven de € 25.000,- ontvangt, wordt een voorschot van 90% van de bijdrage uitbetaald. Uiterlijk 1 juni 2018 wordt de bijdrage definitief vastgesteld. waarna de resterende 10% van de bijdrage wordt uitgekeerd.

- De aanvrager is verplicht om: onverwijld een schriftelijke melding te doen zodra aannemelijk is dat de activiteiten waarvoor de bijdrage is verleend niet, niet tijdig of niet geheel zullen worden verricht of dat niet, niet tijdig of niet geheel aan de aan de bijdrage verbonden voorschriften zal worden voldaan; een administratie van aan activiteiten verbonden uitgaven en inkomsten bij te houden;
- voor 1 april 2018 op basis van een verklaring inzake werkelijke kosten en opbrengsten aan te tonen dat de activiteiten zijn verricht. In deze verklaring wordt aangegeven:
 - dat de trajecten waarvoor de bijdrage is verleend zijn verricht, voorzien van een korte toelichting en de geanonimiseerde lijst van de ex- gedetineerde die deelnemen aan de trajecten;
 - dat aan de aan de bijdrage verbonden verplichtingen is voldaan;
 - wat het totale bedrag van de gerealiseerde kosten is uitgesplitst naar kostensoort;
- mee te werken aan een steekproefsgewijze controle indien daartoe besloten wordt.

Definitieve vaststelling van de bijdrage vindt uiterlijk plaats op 1 juni 2018 op basis van de na afloop van het kalenderjaar afgelegde verantwoording over de uitgevoerde activiteiten. Een eventueel lagere toekenning wordt verrekend met het voorschot, dan wel van de aanvrager teruggevorderd.

*De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
K.H.D.M. Dijkhoff*

² De uitstroomgegevens van gedetineerden in 2016 zijn ten tijde van de vaststelling van het Beleidskader 2017 nog niet bekend. Voor het Beleidskader 2017 wordt het toekennen van gelden gebaseerd op de uitstroomgegevens 2015.

Overzicht per gemeente bijdragen Begeleiden (ex-)gedetineerden voor Wonen en Werken 2017						
Toelichting op berekening bijdragen per gemeente (Motie Van der Staaij).						
De uitstroom van het aantal nazorgkandidaten in 2015 in een gemeente				X 2.400.000 miljoen euro (*)		
De totale uitstroom van nazorgkandidaten in 2015						
LET OP! Bij de berekening is uitgegaan van een totaal aan nazorgkandidaten van: 33.636 -8.266 (geen NL postcode geregistreerd) = 25.370 nazorgkandidaten in 2015. (*) Het totale beschikbare bedrag is verminderd met uitvoeringskosten voor DJI.						
Kolom A: Het % per gemeente van het landelijke totaal nazorgkandidaten (excl. niet geregistreerd)						
Kolom B: Maximaal aan te vragen bijdrage 2017 per gemeente						
Kolom C: Minimale cofinanciering, zijnde 25% van de totale kosten van de trajecten (= 33% van de bijdrage)						
	man	vrouw	totaal Ned	A	B	C
Woonachtig in buitenland; zonder vaste w.o.v.pl of onb.	7.805	461	8.266		€ 2.400.000	33%
Gemeete:					Bedrag	Bedrag
Rotterdam	2.635	258	2.893	11,4%	€ 273.678	€ 91.226
Amsterdam	2.381	202	2.583	10,2%	€ 244.352	€ 81.451
's-Gravenhage	2.188	179	2.367	9,3%	€ 223.918	€ 74.639
Utrecht	780	55	835	3,3%	€ 78.991	€ 26.330
Almere	463	39	502	2,0%	€ 47.489	€ 15.830
Groningen	451	40	491	1,9%	€ 46.449	€ 15.483
Tilburg	450	41	491	1,9%	€ 46.449	€ 15.483
Eindhoven	429	47	476	1,9%	€ 45.030	€ 15.010
Arnhem	374	43	417	1,6%	€ 39.448	€ 13.149
Leeuwarden	374	27	401	1,6%	€ 37.935	€ 12.645
Dordrecht	331	34	365	1,4%	€ 34.529	€ 11.510
Enschede	325	38	363	1,4%	€ 34.340	€ 11.447
Nijmegen	318	20	338	1,3%	€ 31.975	€ 10.658
Haarlem	276	23	299	1,2%	€ 28.285	€ 9.428
Heerlen	272	24	296	1,2%	€ 28.002	€ 9.334
Breda	262	21	283	1,1%	€ 26.772	€ 8.924
Maastricht	199	10	209	0,8%	€ 19.771	€ 6.590
Apeldoorn	230	21	251	1,0%	€ 23.745	€ 7.915
's-Hertogenbosch	231	20	251	1,0%	€ 23.745	€ 7.915
Leiden	220	19	239	0,9%	€ 22.609	€ 7.536
Delft	210	16	226	0,9%	€ 21.380	€ 7.127
Schiedam	198	17	215	0,8%	€ 20.339	€ 6.780
Zwolle	189	26	215	0,8%	€ 20.339	€ 6.780
Alkmaar	192	19	211	0,8%	€ 19.961	€ 6.654
Amersfoort	195	16	211	0,8%	€ 19.961	€ 6.654
Zaanstad	194	14	208	0,8%	€ 19.677	€ 6.559
Deventer	191	9	200	0,8%	€ 18.920	€ 6.307
Zoetermeer	171	22	193	0,8%	€ 18.258	€ 6.086
Gouda	165	18	183	0,7%	€ 17.312	€ 5.771
Lelystad	153	25	178	0,7%	€ 16.839	€ 5.613
Roermond	169	9	178	0,7%	€ 16.839	€ 5.613
Venlo	162	15	177	0,7%	€ 16.744	€ 5.581
Capelle aan den IJssel	143	24	167	0,7%	€ 15.798	€ 5.266
Helmond	152	12	164	0,6%	€ 15.514	€ 5.171
Vlaardingen	150	14	164	0,6%	€ 15.514	€ 5.171
Hilversum	148	15	163	0,6%	€ 15.420	€ 5.140
Sittard-Geleen	147	15	162	0,6%	€ 15.325	€ 5.108
Vlissingen	149	8	157	0,6%	€ 14.852	€ 4.951
Almelo	141	15	156	0,6%	€ 14.758	€ 4.919
Bergen op Zoom	125	13	138	0,5%	€ 13.055	€ 4.352
Ede	118	6	124	0,5%	€ 11.730	€ 3.910
Assen	115	8	123	0,5%	€ 11.636	€ 3.879
Nissewaard	110	13	123	0,5%	€ 11.636	€ 3.879
Den Helder	115	7	122	0,5%	€ 11.541	€ 3.847
Emmen	116	6	122	0,5%	€ 11.541	€ 3.847

Hoorn	105	6	111	0,4%	€ 10.501	€ 3.500
Haarlemmermeer	99	8	107	0,4%	€ 10.122	€ 3.374
Kerkrade	95	9	104	0,4%	€ 9.838	€ 3.279
Oss	98	5	103	0,4%	€ 9.744	€ 3.248
Zeist	96	5	101	0,4%	€ 9.555	€ 3.185
Nieuwegein	82	15	97	0,4%	€ 9.176	€ 3.059
Hengelo (O)	83	11	94	0,4%	€ 8.892	€ 2.964
Purmerend	91	2	93	0,4%	€ 8.798	€ 2.933
Roosendaal	85	4	89	0,4%	€ 8.419	€ 2.806
Doetinchem	78	9	87	0,3%	€ 8.230	€ 2.743
Rijswijk	75	12	87	0,3%	€ 8.230	€ 2.743
Alphen aan den Rijn	78	4	82	0,3%	€ 7.757	€ 2.586
Leidschendam-Voorburg	73	5	78	0,3%	€ 7.379	€ 2.460
Súdwest Fryslân	69	6	75	0,3%	€ 7.095	€ 2.365
Terneuzen	66	8	74	0,3%	€ 7.000	€ 2.333
Middelburg	71	2	73	0,3%	€ 6.906	€ 2.302
Weert	68	4	72	0,3%	€ 6.811	€ 2.270
Westland	69	2	71	0,3%	€ 6.717	€ 2.239
Waalwijk	61	7	68	0,3%	€ 6.433	€ 2.144
Velsen	61	4	65	0,3%	€ 6.149	€ 2.050
Smallerland	55	8	63	0,2%	€ 5.960	€ 1.987
Zutphen	60	3	63	0,2%	€ 5.960	€ 1.987
Zwijndrecht	45	10	55	0,2%	€ 5.203	€ 1.734
Tiel	50	4	54	0,2%	€ 5.108	€ 1.703
Heerhugowaard	50	3	53	0,2%	€ 5.014	€ 1.671
Beverwijk	49	3	52	0,2%	€ 4.919	€ 1.640
Venray	45	7	52	0,2%	€ 4.919	€ 1.640
Hardenberg	44	7	51	0,2%	€ 4.825	€ 1.608
Gorinchem	47	2	49	0,2%	€ 4.635	€ 1.545
Hoogeveen	47	2	49	0,2%	€ 4.635	€ 1.545
Maassluis	42	5	47	0,2%	€ 4.446	€ 1.482
Oldambt	41	4	45	0,2%	€ 4.257	€ 1.419
Rheden	40	5	45	0,2%	€ 4.257	€ 1.419
Woerden	44	1	45	0,2%	€ 4.257	€ 1.419
Harderwijk	40	4	44	0,2%	€ 4.162	€ 1.387
Hoogezand-Sappemeer	39	5	44	0,2%	€ 4.162	€ 1.387
Veenendaal	42	1	43	0,2%	€ 4.068	€ 1.356
Heerenveen	40	2	42	0,2%	€ 3.973	€ 1.324
Oosterhout	38	4	42	0,2%	€ 3.973	€ 1.324
Landgraaf	36	5	41	0,2%	€ 3.879	€ 1.293
Stichtse Vecht	36	5	41	0,2%	€ 3.879	€ 1.293
Amstelveen	34	4	38	0,1%	€ 3.595	€ 1.198
Delfzijl	34	4	38	0,1%	€ 3.595	€ 1.198
Geldrop-Mierlo	34	4	38	0,1%	€ 3.595	€ 1.198
Goes	35	3	38	0,1%	€ 3.595	€ 1.198
Barneveld	35	1	36	0,1%	€ 3.406	€ 1.135
Brunssum	29	6	35	0,1%	€ 3.311	€ 1.104
Katwijk	29	5	34	0,1%	€ 3.216	€ 1.072
Veendam	30	4	34	0,1%	€ 3.216	€ 1.072
Hollands Kroon	21	6	27	0,1%	€ 2.554	€ 851
Ermelo	31	2	33	0,1%	€ 3.122	€ 1.041
Oude IJsselstreek	31	2	33	0,1%	€ 3.122	€ 1.041
Soest	31	2	33	0,1%	€ 3.122	€ 1.041
Albrandswaard	29	3	32	0,1%	€ 3.027	€ 1.009
Diemen	30	2	32	0,1%	€ 3.027	€ 1.009
Franekeadeel	32	0	32	0,1%	€ 3.027	€ 1.009
Heemskerk	30	2	32	0,1%	€ 3.027	€ 1.009
Gooise Meren	26	5	31	0,1%	€ 2.933	€ 978
Epe	28	3	31	0,1%	€ 2.933	€ 978
Etten-Leur	29	2	31	0,1%	€ 2.933	€ 978
Stadskanaal	30	1	31	0,1%	€ 2.933	€ 978
Utrechtse Heuvelrug	29	2	31	0,1%	€ 2.933	€ 978
Winterswijk	29	2	31	0,1%	€ 2.933	€ 978
Culemborg	26	4	30	0,1%	€ 2.838	€ 946
Huizen	28	2	30	0,1%	€ 2.838	€ 946
Coevorden	26	3	29	0,1%	€ 2.743	€ 914
Kampen	28	1	29	0,1%	€ 2.743	€ 914
Noordoostpolder	26	3	29	0,1%	€ 2.743	€ 914

Renkum	22	7	29	0,1%	€ 2.743	€ 914
Krimpenerwaard	23	3	26	0,1%	€ 2.460	€ 820
Veldhoven	26	1	27	0,1%	€ 2.554	€ 851
Nijkerk	25	1	26	0,1%	€ 2.460	€ 820
Ooststellingwerf	24	2	26	0,1%	€ 2.460	€ 820
Uden	25	1	26	0,1%	€ 2.460	€ 820
Zuidplas	23	3	26	0,1%	€ 2.460	€ 820
Echt-Susteren	21	4	25	0,1%	€ 2.365	€ 788
IJsselstein	24	1	25	0,1%	€ 2.365	€ 788
Leudal	20	5	25	0,1%	€ 2.365	€ 788
Meppel	23	2	25	0,1%	€ 2.365	€ 788
Barendrecht	22	2	24	0,1%	€ 2.270	€ 757
Berkelland	22	2	24	0,1%	€ 2.270	€ 757
Hellevoetsluis	21	3	24	0,1%	€ 2.270	€ 757
Midden-Drenthe	21	3	24	0,1%	€ 2.270	€ 757
Pijnacker-Nootdorp	20	4	24	0,1%	€ 2.270	€ 757
Schagen	23	1	24	0,1%	€ 2.270	€ 757
Tynaarlo	20	4	24	0,1%	€ 2.270	€ 757
De Friese Meren	24	2	26	0,1%	€ 2.460	€ 820
Heusden	22	1	23	0,1%	€ 2.176	€ 725
Medemblik	23	0	23	0,1%	€ 2.176	€ 725
Montferland	18	5	23	0,1%	€ 2.176	€ 725
Veghel	22	1	23	0,1%	€ 2.176	€ 725
Vught	20	3	23	0,1%	€ 2.176	€ 725
Weststellingwerf	22	1	23	0,1%	€ 2.176	€ 725
Zevenaar	23	0	23	0,1%	€ 2.176	€ 725
Lansingerland	22	0	22	0,1%	€ 2.081	€ 694
Rucphen	21	1	22	0,1%	€ 2.081	€ 694
Valkenswaard	19	3	22	0,1%	€ 2.081	€ 694
Boxtel	18	3	21	0,1%	€ 1.987	€ 662
Dronten	18	3	21	0,1%	€ 1.987	€ 662
Ridderkerk	19	2	21	0,1%	€ 1.987	€ 662
Roerdalen	17	4	21	0,1%	€ 1.987	€ 662
Waddinxveen	19	2	21	0,1%	€ 1.987	€ 662
Wageningen	20	1	21	0,1%	€ 1.987	€ 662
Halderberge	18	2	20	0,1%	€ 1.892	€ 631
Harlingen	19	1	20	0,1%	€ 1.892	€ 631
Heiloo	20	0	20	0,1%	€ 1.892	€ 631
Houten	20	0	20	0,1%	€ 1.892	€ 631
Peel en Maas	20	0	20	0,1%	€ 1.892	€ 631
Voorschoten	19	1	20	0,1%	€ 1.892	€ 631
Baarn	17	2	19	0,1%	€ 1.797	€ 599
Bernheze	17	2	19	0,1%	€ 1.797	€ 599
De Bilt	17	2	19	0,1%	€ 1.797	€ 599
De Ronde Venen	18	1	19	0,1%	€ 1.797	€ 599
Stede Broec	19	0	19	0,1%	€ 1.797	€ 599
Tholen	19	0	19	0,1%	€ 1.797	€ 599
Weesp	18	1	19	0,1%	€ 1.797	€ 599
Zandvoort	18	1	19	0,1%	€ 1.797	€ 599
Berg en dal	16	2	18	0,1%	€ 1.703	€ 568
Enkhuizen	17	1	18	0,1%	€ 1.703	€ 568
Hulst	16	2	18	0,1%	€ 1.703	€ 568
Meerssen	18	0	18	0,1%	€ 1.703	€ 568
Noordenveld	16	2	18	0,1%	€ 1.703	€ 568
Oost Gelre	17	1	18	0,1%	€ 1.703	€ 568
Steenwijkerland	18	0	18	0,1%	€ 1.703	€ 568
Uithoorn	14	4	18	0,1%	€ 1.703	€ 568
Zaltbommel	17	1	18	0,1%	€ 1.703	€ 568
Goeree-Overflakkee	14	1	15	0,1%	€ 1.419	€ 473
Alblasserdam	16	1	17	0,1%	€ 1.608	€ 536
Cuijk	16	1	17	0,1%	€ 1.608	€ 536
Deurne	17	0	17	0,1%	€ 1.608	€ 536
Duiven	15	2	17	0,1%	€ 1.608	€ 536
Gilze en Rijen	14	3	17	0,1%	€ 1.608	€ 536
Maasdriel	14	3	17	0,1%	€ 1.608	€ 536
Moerdijk	16	1	17	0,1%	€ 1.608	€ 536
Oldenzaal	15	2	17	0,1%	€ 1.608	€ 536
Overbetuwe	17	0	17	0,1%	€ 1.608	€ 536

Papendrecht	17	0	17	0,1%	€ 1.608	€ 536
Teylingen	17	0	17	0,1%	€ 1.608	€ 536
Twenterand	16	1	17	0,1%	€ 1.608	€ 536
Zundert	15	2	17	0,1%	€ 1.608	€ 536
Beek	15	1	16	0,1%	€ 1.514	€ 505
Bodegraven-Reeuwijk	13	3	16	0,1%	€ 1.514	€ 505
Gemert-Bakel	14	2	16	0,1%	€ 1.514	€ 505
Haaksbergen	16	0	16	0,1%	€ 1.514	€ 505
Hof van Twente	15	1	16	0,1%	€ 1.514	€ 505
Horst aan de Maas	15	1	16	0,1%	€ 1.514	€ 505
Putten	16	0	16	0,1%	€ 1.514	€ 505
Schouwen-Duiveland	13	3	16	0,1%	€ 1.514	€ 505
Sint-Michielsgestel	12	4	16	0,1%	€ 1.514	€ 505
Boxmeer	14	1	15	0,1%	€ 1.419	€ 473
Doesburg	15	0	15	0,1%	€ 1.419	€ 473
Geldermalsen	14	1	15	0,1%	€ 1.419	€ 473
Oisterwijk	12	3	15	0,1%	€ 1.419	€ 473
Stein	15	0	15	0,1%	€ 1.419	€ 473
Tytsjerksteradiel	13	2	15	0,1%	€ 1.419	€ 473
Wijchen	13	2	15	0,1%	€ 1.419	€ 473
Brielle	13	1	14	0,1%	€ 1.324	€ 441
Hillegom	13	1	14	0,1%	€ 1.324	€ 441
Kaag en Braassem	14	0	14	0,1%	€ 1.324	€ 441
Leerdam	13	1	14	0,1%	€ 1.324	€ 441
Veere	14	0	14	0,1%	€ 1.324	€ 441
Vianen	13	1	14	0,1%	€ 1.324	€ 441
Wormerland	12	2	14	0,1%	€ 1.324	€ 441
Aalsmeer	13	0	13	0,1%	€ 1.230	€ 410
Beuningen	12	1	13	0,1%	€ 1.230	€ 410
Brummen	12	1	13	0,1%	€ 1.230	€ 410
Dongeradeel	10	3	13	0,1%	€ 1.230	€ 410
Eijsden-Margraten	13	0	13	0,1%	€ 1.230	€ 410
Schinnen	12	1	13	0,1%	€ 1.230	€ 410
Sluis	12	1	13	0,1%	€ 1.230	€ 410
Steenbergen	10	3	13	0,1%	€ 1.230	€ 410
Valkenburg aan de Geul	11	2	13	0,1%	€ 1.230	€ 410
Achtkarspelen	12	0	12	0,0%	€ 1.135	€ 378
Beesel	11	1	12	0,0%	€ 1.135	€ 378
Cranendonck	10	2	12	0,0%	€ 1.135	€ 378
Eemmond	10	2	12	0,0%	€ 1.135	€ 378
Elburg	12	0	12	0,0%	€ 1.135	€ 378
Gulpen-Wittem	11	1	12	0,0%	€ 1.135	€ 378
Krimpen aan den IJssel	11	1	12	0,0%	€ 1.135	€ 378
Leusden	12	0	12	0,0%	€ 1.135	€ 378
Lochem	12	0	12	0,0%	€ 1.135	€ 378
Maasgouw	11	1	12	0,0%	€ 1.135	€ 378
Noordwijk	11	1	12	0,0%	€ 1.135	€ 378
Opsterland	12	0	12	0,0%	€ 1.135	€ 378
Aa en Hunze	10	1	11	0,0%	€ 1.041	€ 347
Heerde	10	1	11	0,0%	€ 1.041	€ 347
Hellendoorn	10	1	11	0,0%	€ 1.041	€ 347
Koggenland	10	1	11	0,0%	€ 1.041	€ 347
Neder-Betuwe	11	0	11	0,0%	€ 1.041	€ 347
Nieuwkoop	9	2	11	0,0%	€ 1.041	€ 347
Nunspeet	10	1	11	0,0%	€ 1.041	€ 347
Nuth	11	0	11	0,0%	€ 1.041	€ 347
Onderbanken	11	0	11	0,0%	€ 1.041	€ 347
Raalte	11	0	11	0,0%	€ 1.041	€ 347
Schijndel	9	2	11	0,0%	€ 1.041	€ 347
Vlagtwedde	11	0	11	0,0%	€ 1.041	€ 347
Waterland	10	1	11	0,0%	€ 1.041	€ 347
Westervoort	10	1	11	0,0%	€ 1.041	€ 347
Woensdrecht	11	0	11	0,0%	€ 1.041	€ 347
Asten	10	0	10	0,0%	€ 946	€ 315
Dantumadiel	10	0	10	0,0%	€ 946	€ 315
Dongen	10	0	10	0,0%	€ 946	€ 315
Druten	10	0	10	0,0%	€ 946	€ 315
Hendrik-Ido-Ambacht	10	0	10	0,0%	€ 946	€ 315

Leek	8	2	10	0,0%	€	946	€	315
Leiderdorp	10	0	10	0,0%	€	946	€	315
Lisse	8	2	10	0,0%	€	946	€	315
Loon op Zand	10	0	10	0,0%	€	946	€	315
Ommen	10	0	10	0,0%	€	946	€	315
Pekela	10	0	10	0,0%	€	946	€	315
Sliedrecht	8	2	10	0,0%	€	946	€	315
Urk	10	0	10	0,0%	€	946	€	315
Baarle-Nassau	8	1	9	0,0%	€	851	€	284
Best	9	0	9	0,0%	€	851	€	284
Edam-Volendam	8	1	9	0,0%	€	851	€	284
Gennep	8	1	9	0,0%	€	851	€	284
Kollumerland Ca	8	1	9	0,0%	€	851	€	284
Laarbeek	8	1	9	0,0%	€	851	€	284
Lingewaard	9	0	9	0,0%	€	851	€	284
Losser	8	1	9	0,0%	€	851	€	284
Menameradiel	9	0	9	0,0%	€	851	€	284
Oud-Beijerland	9	0	9	0,0%	€	851	€	284
Reimerswaal	8	1	9	0,0%	€	851	€	284
Rijssen-Holten	9	0	9	0,0%	€	851	€	284
Texel	9	0	9	0,0%	€	851	€	284
Vaals	8	1	9	0,0%	€	851	€	284
Werkendam	9	0	9	0,0%	€	851	€	284
Aalburg	6	2	8	0,0%	€	757	€	252
Bergen (NH)	7	1	8	0,0%	€	757	€	252
Binnenmaas	8	0	8	0,0%	€	757	€	252
Bloemendaal	7	1	8	0,0%	€	757	€	252
Borne	5	3	8	0,0%	€	757	€	252
Cromstrijen	8	0	8	0,0%	€	757	€	252
Eersel	8	0	8	0,0%	€	757	€	252
Goirle	8	0	8	0,0%	€	757	€	252
Heemstede	6	2	8	0,0%	€	757	€	252
Het Bildt	8	0	8	0,0%	€	757	€	252
Laren	8	0	8	0,0%	€	757	€	252
Noord-Beveland	8	0	8	0,0%	€	757	€	252
Slochteren	6	2	8	0,0%	€	757	€	252
West Maas en Waal	8	0	8	0,0%	€	757	€	252
Borsele	7	0	7	0,0%	€	662	€	221
Buren	6	1	7	0,0%	€	662	€	221
Castricum	5	2	7	0,0%	€	662	€	221
Dalfsen	6	1	7	0,0%	€	662	€	221
Geertruidenberg	6	1	7	0,0%	€	662	€	221
Grave	6	1	7	0,0%	€	662	€	221
Grootegast	6	1	7	0,0%	€	662	€	221
Hattem	5	2	7	0,0%	€	662	€	221
Heeze-Leende	7	0	7	0,0%	€	662	€	221
Hilvarenbeek	7	0	7	0,0%	€	662	€	221
Langedijk	7	0	7	0,0%	€	662	€	221
Lingewaal	6	1	7	0,0%	€	662	€	221
Marum	6	1	7	0,0%	€	662	€	221
Noordwijkerhout	6	1	7	0,0%	€	662	€	221
Olst-Wijhe	6	1	7	0,0%	€	662	€	221
Opmeer	7	0	7	0,0%	€	662	€	221
Ouder-Amstel	6	1	7	0,0%	€	662	€	221
Rhenen	7	0	7	0,0%	€	662	€	221
Sint-Oedenrode	7	0	7	0,0%	€	662	€	221
Son en Breugel	7	0	7	0,0%	€	662	€	221
Ten Boer	7	0	7	0,0%	€	662	€	221
Voorst	7	0	7	0,0%	€	662	€	221
Wassenaar	6	1	7	0,0%	€	662	€	221
Westerveld	6	1	7	0,0%	€	662	€	221
Wijdmeren	7	0	7	0,0%	€	662	€	221
Winsum	5	2	7	0,0%	€	662	€	221
Zwartewaterland	7	0	7	0,0%	€	662	€	221
Appingedam	6	0	6	0,0%	€	568	€	189
Dinkelland	6	0	6	0,0%	€	568	€	189
Drimmelen	2	4	6	0,0%	€	568	€	189
Littenseradiel	6	0	6	0,0%	€	568	€	189

Lopik	6	0	6	0,0%	€ 568	€ 189
Menterwolde	4	2	6	0,0%	€ 568	€ 189
Mill en Sint Hubert	5	1	6	0,0%	€ 568	€ 189
Oegstgeest	5	1	6	0,0%	€ 568	€ 189
Oldebroek	5	1	6	0,0%	€ 568	€ 189
Westvoorne	6	0	6	0,0%	€ 568	€ 189
Wierden	6	0	6	0,0%	€ 568	€ 189
Zeewolde	6	0	6	0,0%	€ 568	€ 189
Borger-Odoorn	3	2	5	0,0%	€ 473	€ 158
Bunschoten	5	0	5	0,0%	€ 473	€ 158
Ferwerderadiel	5	0	5	0,0%	€ 473	€ 158
Landerd	4	1	5	0,0%	€ 473	€ 158
Midden-Delfland	4	1	5	0,0%	€ 473	€ 158
Nuenen Ca	5	0	5	0,0%	€ 473	€ 158
Rijnwaarden	2	3	5	0,0%	€ 473	€ 158
Scherpenzeel	5	0	5	0,0%	€ 473	€ 158
Sint Anthonis	3	2	5	0,0%	€ 473	€ 158
Someren	5	0	5	0,0%	€ 473	€ 158
Voerendaal	5	0	5	0,0%	€ 473	€ 158
Waalre	5	0	5	0,0%	€ 473	€ 158
Woudenberg	3	2	5	0,0%	€ 473	€ 158
Zoeterwoude	5	0	5	0,0%	€ 473	€ 158
Aalten	4	0	4	0,0%	€ 378	€ 126
Bellingwedde	4	0	4	0,0%	€ 378	€ 126
Bergeijk	4	0	4	0,0%	€ 378	€ 126
Bergen (L)	4	0	4	0,0%	€ 378	€ 126
Bladel	4	0	4	0,0%	€ 378	€ 126
Boekel	4	0	4	0,0%	€ 378	€ 126
De Marne	3	1	4	0,0%	€ 378	€ 126
Drechterland	4	0	4	0,0%	€ 378	€ 126
Giessenlanden	3	1	4	0,0%	€ 378	€ 126
Heumen	4	0	4	0,0%	€ 378	€ 126
Leeuwarderadeel	4	0	4	0,0%	€ 378	€ 126
Loppersum	3	1	4	0,0%	€ 378	€ 126
Nederweert	4	0	4	0,0%	€ 378	€ 126
Neerijnen	4	0	4	0,0%	€ 378	€ 126
Oudewater	3	1	4	0,0%	€ 378	€ 126
Strijen	3	1	4	0,0%	€ 378	€ 126
Zeevang	4	0	4	0,0%	€ 378	€ 126
Bronckhorst	1	2	3	0,0%	€ 284	€ 95
Bunnik	3	0	3	0,0%	€ 284	€ 95
De Wolden	2	1	3	0,0%	€ 284	€ 95
Eemnes	3	0	3	0,0%	€ 284	€ 95
Hardinxveld-Giessendam	2	1	3	0,0%	€ 284	€ 95
Kapelle	3	0	3	0,0%	€ 284	€ 95
Molenwaard	3	0	3	0,0%	€ 284	€ 95
Oirschot	3	0	3	0,0%	€ 284	€ 95
Reusel-de Mierden	3	0	3	0,0%	€ 284	€ 95
Simpelveld	1	2	3	0,0%	€ 284	€ 95
Staphorst	3	0	3	0,0%	€ 284	€ 95
Tubbergen	3	0	3	0,0%	€ 284	€ 95
Wijk bij Duurstede	3	0	3	0,0%	€ 284	€ 95
Haaren	1	1	2	0,0%	€ 189	€ 63
Haarlemmerliede Ca	2	0	2	0,0%	€ 189	€ 63
Haren	2	0	2	0,0%	€ 189	€ 63
Renswoude	2	0	2	0,0%	€ 189	€ 63
Uitgeest	1	1	2	0,0%	€ 189	€ 63
Zederik	2	0	2	0,0%	€ 189	€ 63
Zuidhorn	2	0	2	0,0%	€ 189	€ 63
Alphen-Chaam	1	0	1	0,0%	€ 95	€ 32
Bedum	1	0	1	0,0%	€ 95	€ 32
Beemster	1	0	1	0,0%	€ 95	€ 32
Montfoort	1	0	1	0,0%	€ 95	€ 32
Mook en Middelaar	1	0	1	0,0%	€ 95	€ 32
Oostzaan	1	0	1	0,0%	€ 95	€ 32
Totaal	31.094	2.542	33.636		€ 2.400.000	€ 800.000
Totaal aantal nazorgkandidaten 2015			25.370	100,0%		